

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบงานวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่การเก็บข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative data) และเชิงคุณภาพ (Qualitative data) โดยใช้แบบสอบถามประกอบการสัมภาษณ์และการเสวนากลุ่ม เก็บข้อมูลเชิงปริมาณและคุณภาพ

3.2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ มารดาจากครอบครัวไทยมุสลิมจำนวน 1,640 ครอบครัว จาก 2 ตำบลในอำเภอเกาะลันตา ประกอบด้วย ตำบลเกาะลันตาน้อยและตำบลคลองยาง (สำนักงานสาธารณสุข อำเภอเกาะลันตา 2546)

3.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 กลุ่มตัวอย่างข้อมูลเชิงปริมาณ

(1) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size)

การวิจัยในครั้งนี้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม โดยใช้สูตรยามานะ (Yamane, 1973 : 727 อ้างถึงในประคอง กรรณสูตร, 2538 : 11) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดของประชากร
	e	แทน	ความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างเท่าที่จะยอมรับได้

ในการหากลุ่มตัวอย่าง ให้มีความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 สำหรับ
รายละเอียดในการแทนค่าในกลุ่มประชากรมีดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{แทนค่าสูตร} \quad n &= \frac{N}{1 + Ne^2} \\
 &= \frac{1640}{1 + 1640(.05)^2} \\
 &= 399.75 \\
 &= 400
 \end{aligned}$$

(2)วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การเลือกกลุ่มตัวอย่างจะได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (random sampling) ผู้วิจัยใช้
วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยจะทำการสุ่มจากสองตำบลๆ ละ 200 คน รวมกลุ่มตัวอย่างเป็น 400 คน ดัง
รายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ตำบล	หมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน ทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง ครัวเรือน
เกาะลันตาน้อย	หลังสอด	201	50
	คลองหมาก	192	50
	บ้านทุ่ง	178	50
	โล๊ะใหญ่	183	50
คลองยาง	เขาฝาก	244	50
	คลองยาง	247	50
	โคกยูง	203	50
	บ้านไท	192	50
รวม		1640	400

(สำนักงานสาธารณสุข อำเภอเกาะลันตา 2546)

3.3.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ประสบการณ์และเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ได้แก่ ผู้นำศาสนาจำนวน 8 คน ผู้นำหมู่บ้านจำนวน 8 คน ผู้นำกลุ่มแม่บ้านจำนวน 8 คน รวมกลุ่มตัวอย่างสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพเป็น 24 คน โดยการเลือกจาก 8 หมู่บ้าน ๆ ละ 1 คน

3.4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุ

อาชีพ

รายได้

สถานภาพครอบครัว

ระดับการศึกษาศาสนา

ระดับการศึกษาสามัญ

การไปเรียนที่มัสยิด

4.2 ตัวแปรตาม

ระดับความรู้เกี่ยวกับความศรัทธา

ระดับความรู้เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความศรัทธา

3.5 เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบสอบถาม ที่เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรของครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2. ความรู้เกี่ยวกับความศรัทธาของผู้อบรมเลี้ยงดูบุตร

ตอนที่ 3. ความรู้เกี่ยวกับการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรตามหลักการอิสลาม

ตอนที่ 4. วิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรตามหลักการอิสลาม

ตอนที่ 5. ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

แบบสอบถามทั้ง 5 ตอน ประกอบด้วยคำถามปลายปิดและปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่กำหนดไว้ในการศึกษา

3.6 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือผู้วิจัยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. ผู้วิจัยกำหนดให้มีผู้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ จำนวน 5 ท่าน เพื่อทดสอบความตรงของเครื่องมือ (Content Validity)
2. ผู้วิจัยนำเครื่องมือ (แบบสอบถาม) ไปทดลองใช้เพื่อหาระดับของความเชื่อมั่นของข้อความในแบบสอบถาม โดยใช้วิธีความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยการวิเคราะห์ข้อคำถาม (Scale Analysis) เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) โดยทดลองเก็บกับกลุ่มตัวอย่างในหมู่ 2 ตำบลเกาะตันตาน้อย อำเภอเกาะลัดดา จังหวัดกระบี่ จำนวน 50 คน ชุด ผลการวิเคราะห์ข้อคำถามในแบบสอบถาม พบว่าข้อคำถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .875
3. ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือจากข้อบกพร่องที่พบจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างและปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ
4. พิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูล

3.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.7.1 ช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้แบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นสามช่วงดังนี้

ช่วงที่ 1. เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร จากคัมภีร์อัลกุรอาน และอัลหะดีษ ตลอดจนเอกสารและวรรณกรรมอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

ช่วงที่ 2. เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเชิงปริมาณ ที่เกี่ยวกับวิธีการปลูกฝัง
ความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร ของครอบครัวไทยมุสลิมในอำเภอเกาะลันตา จังหวัดกระบี่

ช่วงที่ 3. เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามเชิงคุณภาพ จากการทำ Focus
group

การเก็บข้อมูลทั้ง 3 ส่วน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลเอกสาร และการเก็บรวบรวม
ข้อมูลภาคสนาม ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินงาน ตามตาราง ดังนี้

3.7.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

(1.) เชิงปริมาณ

(1.1) ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขล
นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

(1.2) อบรมผู้ช่วยวิจัยที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นบุคคลภายในพื้นที่
อำเภอเกาะลันตา จำนวน 16 คน โดยอธิบายให้เข้าใจถึงความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย
วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการดำเนินการวิจัย ตลอดจนทำความเข้าใจแบบสอบถามในแต่ละตอน
และรายชื่อ อภิปรายตอบปัญหาข้อสงสัยเพื่อความเข้าใจตรงกัน

(1.3) ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัว และแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
ด้วยตนเองพร้อมผู้ช่วยวิจัย โดยผู้วิจัยจะอธิบายถึงความเป็นมาและประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย
ให้ผู้ให้ข้อมูลทราบก่อนทุกครั้ง

(1.4) ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูล

(2.) เชิงคุณภาพ

(2.1) ผู้วิจัยประสานวันเวลาในการสัมภาษณ์กลุ่มหลังจากนั้นทำหนังสือถึง
ผู้ทรงคุณวุฒิเข้าร่วมสัมภาษณ์กลุ่มตามวันเวลาและสถานที่ที่กำหนด

(2.2) ก่อนสัมภาษณ์กลุ่มผู้วิจัยจะชี้แจงถึงความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย
วัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิดในการวิจัย วิธีดำเนินการ โดยสรุปพอสังเขปให้
ผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมทราบ ตลอดจนซักถามประเด็นต่างที่สงสัยในกระบวนการวิจัยที่นำเสนอ
และผู้วิจัยจะตอบคำถามให้ความกระจ่างในทุกประเด็น

(2.3) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตามประเด็นคำถามตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ดังปรากฏในแบบสอบถาม ซึ่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิตอบและอภิปรายร่วมกันจนได้ข้อสรุป สุดท้ายผู้วิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเสนอแนะความคิดเห็นและแนวทางในการอบรมเลี้ยงดูบุตร

(2.4) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่ม พร้อมทั้งขออนุญาตบันทึกเทปการสัมภาษณ์จากนั้นนำมาถอดเทปสรุปความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อวิธีการปลูกฝังความศรัทธาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรตามแนวทางอิสลาม

3.8 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.8.1 จัดกระทำกับข้อมูล โดยการนำข้อมูลมาลงรหัสและประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS For windows (Statistical Package for the Social Science for window)

3.8.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณได้แก่ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าทดสอบที (t test) และค่าทดสอบเอฟ (f test) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)